

rerende den band van onderlinge vriend en bondgenootschap, de Clangers eyndelijk had bewoogen de ducats op 40 en 41 en de Spaanse realen op 50 en 51 het catje zilver te stellen met restitutie van de 40 catjes zilver in kwestie, mitsgaders ten aansien van de negotiewaren, de bhaar thin in prijs te verminderen tot twee thaylen en het picol sappanhout tot 2 pahaas, thien masen en een poeang met bijvoeging dat, so de Compagnie van haare zijde nu geen negotiegoederen na dat rijk kwaamen af te senden, zulks schijnen zoude of de Siammers de Compagnie hadden misdaan.

Fol. 1589v-1590r.

(De phra-klang is geantwoord dat de resident met hem over de verminderingen en de meest gewilde waren mag overleggen, opdat er door de Compagnie op een voordeliger manier handelgedreven kan worden. Maar de resident mocht niets definitiefs afspreken en moest alles aan de Hoge Regering voorleggen. Deze heeft dit jaar nog aangedrongen op teruggave [fol. 1591] van zeven zakken dukatons en 16 kati en 15 taël tikals die bij Nangpaan zijn. Men is van mening dat die van de koning en rijksbestuurders, dan wel van de prinsessen, teruggevorderd kunnen worden. Men liet weten dat men het strijdig met de eer van het hof vond, dat een zo aanzienlijke bondgenoot van Siam onder de solvabiliteit van één particulier persoon zou lijden. Maar men vreest dat er van dit bedrag maar weinig zal binnenkomen. Het is niet alleen goedgekeurd dat de resident het vorige jaar de levering van textiel heeft aangehouden, totdat het nog ontbrekende sapanhout t.w.v. f 6162 was ontvangen, maar hij dient deze methode ook voort te zetten. Bovendien moet hij zich niet meer dan nodig is iets aantrekken van de klachten van de phra-klang dat de Compagnie niet méér witte textiel had gestuurd, alsmede dat het laatste geschenk oneerbiedig klein was geweest. Zolang er geen voordeliger handelsvoorwaarden waren te bedingen, is deze methode het meest doeltreffend [fol. 1592] om jaarlijks geen vordering op de koning te houden. Het dient ook om het verlies voor de Compagnie op de geschenken, dat opnieuw f 545 was, zo drage-lijk mogelijk te maken. Men heeft daarom met tevredenheid in de brief van de resident van 25 januari 1764 gelezen dat, exclusief de verliezen op de geschenken en de schuld van 1738/39, de phra-klang door goed beleid de schuld van de koning teruggebracht heeft tot 54 pikol en 18 kati sapanhout, alsmede 10 bahar, 1 pikol en $37\frac{3}{4}$ kati tin. Wederom is de resident aanbevolen om de aflossing te bevorderen. Het is acceptabel dat er op een inkoopbedrag van f 16.117 een winst van f 9475, ofwel $58\frac{3}{4}$ %, is gemaakt, en bovendien 53 %, ofwel f 788 op een partij van f 1480,-, in plaats van f 514 die Anthonij Abraham Werndley abusievelijk heeft genoemd. Een besluit over 90 flessen bedorven rozenwater, die ten geschenke waren gegeven, wordt uitgesteld tot de verantwoording daarover van Werndley is ontvangen. De phra-klang, [fol. 1593] die als ontvanger de kwaliteit had moeten kennen, schreef dat er 40 flessen bedorven waren. Aan dit verschil kan men niet voorbijgaan. In de veronderstelling dat het nog goed was, werd een stuk onverkoopbaar blauw laken op verzoek van de resident op de rekening van geschenken ingeboekt. Er is slechts toestemming verleend tot afschrijving op door Werndley gegeven geschenken t.w.v. f 919 voor zover die voor de ontvangst van de bevelen in de brief van 16 augustus 1763 zijn gedaan. Op voorstel van de gouverneur-generaal is er op die grond toestemming gegeven om slechts de helft van f 320,- voor een nieuwe vlaggenstok af te boeken. Het vorige jaar waren daarvoor, en voor andere uitgaven, bedragen vastgesteld, waarvan slechts met speciale toestemming van mocht worden afgeweken. [fol. 1594] De uitgaven in 1762/63 bedroegen f 7367,-, wat een vermindering van f1131 vergeleken met het bedrag van f 8498 in het voorafgaande jaar is. Op grond van de redenen genoemd door de resident, is dit goedgekeurd. De inkomsten in 1762/63 waren f 9661, wat f 3291 minder is dan in het voorafgaande jaar. Resident Werndley werd ernstig aangespoord om de uitgaven op het door de Hoge Regering vastgestelde bedrag te brengen, tenzij hij het meerdere zelf zou betalen. Daarom is het verzoek van de resident om de gage van de tolk op f 640,- te handhaven, in plaats van f 320,- die in het reglement is vastgesteld, afgewezen. Aannemende dat hij aan wat er in het reglement beoogd wordt zal voldoen, wordt er aan de verantwoording door de resident op het bericht van de visitateur-generaal